

ROMANA

LITERARA

Comitetul Societății „Romania Literară“

Președinte de onoare VASILE ALEXANDRI
» » » » » Doctor C. CHABUDEANU
Președinte activ. VICTOR C. RADOVICI
Secretar General IOAN I. LIVESCU

SUMARUL :

Pag		
97.—	Christos (poesie)	de d-nu <i>Corneliu Botes</i>
99.—	Impresiuni	« d-ra <i>Maria Rădulescu</i>
102.—	Sonet	« « » «
103.—	Cronica Literară	« d-nu <i>Corbo</i>
111.—	Vis de Vară (poesie)	« « <i>Corneliu Botes</i>
112.—	Din viața mea (schită)	« d-ra <i>Dona Linda</i>
116.—	Cuvinte Critice (nu e fum fără foc) d-nu	<i>I. I. Livescu</i>
118.—	Din Septămăua Patimelor	de « « « »
120.—	Protopop (Nuvelă)	« « <i>Corneliu Botes</i>
125.—	Curierul Bucureștilor	« d-ra <i>Dona Linda</i>
128.—	Către Cetitori	— * * *

ROMANIA LITERARA

APARE O DATA PE LUNA

H R I S T O S

BCU Cluj / Ce — University Library Cluj

Icóna străvechie lumescilor miserii,
D'avalma năpustite din inima durerii,
De cât a ta osîndă mai jalnică a cui-e,
Te-au răstignit Evreii, bătându-te în cuie,
Să bei oțet îți dete, de sete să te-alini,...
Pe capul tău atîrnă, cununa cea de spinii,—

Sub adîncita, tristă și visătoare frunte,
Simțire cât o lume și cuget cât un munte,
C'ai fost legenda spune, și 'n iad să mîntui morții,
Hristos, oglindă clară a biciuirei sorții.
Din nóptea seculară de sbuciumare plină.
Perduta omenire ai scos-o la lumină.

Chipos, smead și tînăr, mi-aparî a eeva 'n față,
Tot răstignit pe cruce și tot cu fruntea creață
Cu ochi adînci și galeși, închiși pe jumătate,

Frumoși și melancolici, zîmbind de bunătate,
Iar pe Calvar, cu crucea pe umăr ca să mergi,
Ved jidovii cum, parcă, te sîngeră cu vergi.

Vor curge încă veacuri, dar falnicul tîu nume,
Va rîmînea de-apururi întipărit în lume,
Să-mî plec genunchii ție e drept și ție se cade,
Pios să te slăvească pigmeele noroade,
Hristos, oglindă clară a prigonirei sorții,
Hristos, învingătorul Cezarului și morții.

CÓRNELIU BOTEZ.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

IMPRESIUNI

Veneam... doi... pe drumul lung, de-apurure cunoscut, și cu sfârșitul atât de aproape.

Vorbeam destule nimicuri, streine însă de forma în care am fi vrut. Mai mult vorbe fără șir, intrerupte, orî terminate prin rîsuri brușee și malițioase, totuși nesăturaătoare căci erau între.. doi.

Și de și un joc funest al destinului ne dăduse drumuri opuse, dar în acele momente și gândurile și simțirile noastre se asemuiau.

Și mă trezese singură, în mijlocul pustiilor gânduri, pășesc încet și silnic, dorind să lungesc calea, care se sfârșea așa de curînd.

Mă vîd pe mine, omul, slab, mic și atît de jos lângă furtunósele patimi care se sbat în inima mea fără putere.

Și mă 'nduioșai așa de mult.

De ce mi se dă binele, când mi se ia așa de curînd înapoi?

De ce m'a adus *aci* dacă m'alungă *mai departe*, fără să pot fi suverană înclinațiilor mele?

In deșert cât un răspuns, iar vântul aspru și suspi-
nător îmi trezea în urechi acelaș cântec vechi :

Toate vin și toate se duc

O ! nu plînge, muritorule, nimica aicea ! Dacă totul
se duce tu care ești un atom din acest tot, vei merge
împreună cu dînsul, uitat și pierdut în noeanul timpilor
ce curg.

Dar sunt la sfîrșitul căii.

Vântul nu mai șueră și când ridic ochii, adinciți în
nóptea unei necunoscute lumi, de sub genele mari mă
uit la focul care pîlpăe în cămin, ședînd rezemată pe
mîină lîngă masa mea de lucru. Lemnele ard, țipă, tros-
nesc, dar fruntea mea e tristă și înghețată.

Gol nemăsurat se 'ntinde în sufletul meu, de gânduri
turburat. Singele năvălesce furios la inima și urechele
'mi țiesc așa, parcă aș fi luat două grame de chinină.

Tăcere și singuritate.

S'aude doară pîlpăitul focului și lătratul rar și de-
părtat al căinilor.

Cui voi deschide *eu* inima ?

Cine va mișca bucuriile și durerile mele ?

Cine se va împăca cu mine într'o singuritate dulce
de doi ?

Necunoscut cât ești de mare !

Scump e a găsi un tovarăș inimei tale ! Dulce e a
deschide porțile acestui templu, unei a doua ființe care
l'ar slăvi cu așa religiozitate.

O ! dată natura n'ar fi dat omului nici speranța, ce
s'ar fi făcut ?

Ceasurile inse se stricoară și beata țărăină omenească,
frămîntată de atita simțire cere odihnă, cere uitare.

Și ies afară în puterea nopții. Cerul e tot acoperit de

norii, doar se aude șugomotul șuerător al vântului și latratul rar și departat al câinilor.

Ce schimbare !

Nu mai simțeam de mult.... doi și e două-spre-zece oare seara.

De o dată vremea să liniștească, bolțile cerului se înșeninează și se presară cu acele mulțimi de ochi scântetori în nopți obscure.

Timpul e dulce și liniștit ; parcă te îndeamnă să spera, că și furtunile vieții se vor risipi și va străluci viața cu o lumină vie, dar nu orbitoare.

Abia acum mă trântesc pe patul nefăcut, că să pot adormi.

Eram mai veselă, de cât cu șase ceasuri mai înainte, căci nu mai eram apăsată de gândurile, peste măsură triste.

MARIA RADULESCU

SONET

Inchide-ți inima pentru ori cine,
In ăst locaș mă ia numai pe mine.
La ușa lui când óspeți noi vor bate,
Tăcând, să ne prefacem, surdți la toate.

Departe de priviri cercetătoare,
Ne vom vorbi din ochi și pe șoptite,
Cu sărutări opri-vom ca să sboare
Ecoule dulce-al vorbelor rostite.

Vom face să vorbească gura mută,
A fericirei de erī cunoscută,
Și timpul nu-l vom întreba de trece...

Vom stringe tare firul ce ne leagă,
Să fim nedespărțiți, viața 'ntreagă,
Fugind mereu de lume sarcastică și rece.

MARIA RĂDULESCU

CRONICA LITERARA

Intre scrierile eşite la iveală de curënd sunt și „Nuvele» de d-lu N. D. Georgian și o mică broșură de versuri, al căror autor e Catina. Le-am citit pe amândouă cu osebită băgare de seamă și m'am gândit s'aștern pe hărtie impresiunea ce mi-au lăsat-o, departe de ideia unei critici in strictul ei înțeles, lucru potrivit pentru alții mai competenți ca mine.

Să încep cu nuvelele d-lui Georgian.

Personal, autorul mi-i cu desăvërșire necunoscut și prin urmare nefiind-mi nici prieten, nici dușman socot că de sigur voi putea fi judecătorul nepărtinitor celor zece bucăți ale sale intitulate : **Schițe din lumea de jos, ziua mea, urechea mahalalei, tata, zanfirahe, trec anii, Ție scrisoarea a dona, o schită și Două inimi de femeie.** Negreșit, când autorul a luat pana în mână ca să scrie fie care din aceste bucăți, a fost stăpănită de o idee, care se cade să străluciască, să fie scoasă in relief, clară și precisă, după icoana stabilită in mintea sa, și după ce aceea idee a fost meditată in de lung;

Schițe din lumea de jos, ne înfătoșeaza o bărbierie naționala, cu un duium de amănunte înșirate fără nici un spirit, a cărui dragoste nu miscă pe Zamfira, fata curerarului de peste drum.

Aristide primesce ordinul de chemare, in acelaș timp când Ghiță cismaru robește inima Zanferei.

Aristide o mai vede după un timp indelungat, dar **crescută in pntec și lângă Ghiță cismaru.** Atunci de necaz și durere... se intoarce din nou in cazarmă.

Cu atâta se incheie dragostea lui Aristide. Era firesc să se incheie așa ? E destul să-și iutească pasul, să-i vijie urechile, să colinde de orașul și să se întoarcă în posomorita clădire a că-zărmei.

Cum videm puțină idee de psilogie are d-l Georgian.

E caraghioasă dragostea lui Aristide, dacă dragoste se poate chema.

În general, această scriere e fadă și în trăsături vesteje de tot.

În două inimi de femei e o idee vânturată de mult și de mulți, meritul d-lui Georgian, ar fi fost dacă ar fi zugrăvit-o mai frumos și în culori mai mișcătoare și fine.

Dar cele două inimi de femei sunt infătoșate cu indiferință și nu răsarea ideea, înăbușită în mijlocul unor lucruri secundare.

Nici o imagină nu ne putem face de subiect, vie și lămurită.

În o înșirare de fapte, rece peste măsură rece, cum am zice o înșirare goată de vorbă într'un stil de puțin preț.

Aci e și o absurditate care îți sare în ochi : inchipuiți-vă un copil născut din flori și altul din adulteriu,

D-lu Georgian confundă persoanele și scoate asămănare între tatăl primului copil și copilul cel din adulteriu de proveniență cu desăvârșirv streină !!

Să mai citească odată d-l Georgian și va vedea.

Tot în această scriere d-lu Georgian ca și cum ar fi avut vr'un neaz silește pe părinții întâiului copil să moară cu ori ce chip.

Ași înțelege moartea mummii, dar a amantului ei nici odată.

Sau, să fi arătat precis, să ne ducă cu cuvinte bine potrivite la tragicul și iutele desnodământ, ca să poată și cetitorul zice nu se putea alt-fel să fie.

De altminteri cuprinde părți zugrăvite binișor și păcat că n'a avut un plan mai exact și mai bine determinat.

Zina mea și trec anii, ne infătoșează aceeași icoană, schimbările produse în om sub valul vremii și nestatornicia lui.

În cea dintâi scriere pe sine și pe Lina, în adoua tot pe sine și pe Lila. Se întoarce cu mintea mulți ani înapoi și prin niște fraze de efect, de curat efect ne arată deosebirea enormă a trecutului și prezentului.

Însă cât de colo se vede că efectul a fost ținta autorului. Din punctul acesta de vedere, mărturisese că bucățile sunt reușite.

În **Tata** autorul e condus de fantazie, ne arată credințele sale religioase și se transportă dincolo de cer, în un palat clădit din **stele** care revarsă lumini în fel de fel de colori și de luceferi pardosit de soare.

Cum vedeți, numai stil de maestru nu poate fi! Și fiind-că ne arată moartea tatălui său, ar fi fost nemerit să fi intitulat bucata : **Moartea tati**.

Autorul ne spune, cum de la acel palta îl departă frații sei morți. Nu cum-va o fi descoperit autorul raiul ?

Și cum se coboară ca o apă, ca un val, ca un balon(!) îl trezeste (din ce ?) țipătul mumiilor sale, care atestă că tatăl seu se, stinsese de vecie,

Parcă presimțea dănsul, de or ce privea toate numai în **vopsea** posomorită.

Zamfirache represintă pe actorul îmbătrinit și cu **firea blândă** care mai joacă din pașci în crăciun.

I-se incredințase acum și lui, în o piesă, rorul doctorului și avea să pronunțe numai trei cuvinte : e în **agonie**.

El însă e prost, ba prost de tot, în loc să intre pe scenă în actul al cincitea, dă să intre în al întielea.

Și în loc să ridă lumea de el, în loc să privesc decepțiunea lui, rezultatul fu că Mihalache îi dă cu bucurie pe Sultânica de nevastă și 5000 lei vechi în naht.

D'apoi poate fi serioasă așa nuvela, cu un sfârșit așa de puțin rațional.

Poate că chiar autorul vede aceasta și la sfârșit repetă câte-va frase sforăitoare de la început, care probează neputința sa de a se susține pe tema aleasă.

Poate din mîna altei talentate peni, Zamfirache ar fi eșit o scriere originală și de valoare.

În o **schită** e înfățoșată starea politică a unuia care e gata să se omoare, dar tot nu cutează. Înaintea lui se găsește fotografia răposatei sale iubite Maria.

Negreșit că autorul n'a putut să vadă cu proprii sei ochi tabloul zugrăvit în poză. E un rezultat al imaginației sale și a unei observațiuni mai ales de prin romane.

Aci vrea să facă filosofie, uneori reușesc, alte ori e de o banalitate evidentă.

Tie e o scrisoare către iubita sa, perdută pentru el, perdută pe veci, căci vițiul i-a pătat fruntea și foamea a silit-o să se arunce în brațele primului venit. Explică consideranțele sociale care sapă o prăpastie între ei.

E scrisă bine și mi-a plăcut. Asta adevăratește că nu talentul lipsește D-lui Georgian.

Cu deosebire însă slabă, mai slabă și mai banală ca cele de mai sus e de sigur scrierea intitulată »**Scrisoarea dona**«.

Urechea mahalalei e un tip zugrăvit cu mult succes și face fală autorului, așa de bine e isbândit.—Negreșit chiar titlu arată pe cine vrea să ne înfățișeze d-l Georgian, pe omul care vede aude, înțelege toate, cunoaște mai toate tainele, gură limbută și descosătoare.

Din nenorocire numai atâtea sunt bune din toate nuvelele d-sale.

Acum viu la stil, la haina care ăși investește autorul gândirile și descrierile sale.

Stilul e greu, stilul n'are mișcare, n'are viață.

Firește că 'n fie ce bucată se află și părți și roluri secundare.

De multe ori d-l Georgian le dă acestora o întindere mai mare și o atențiune mai multă ca ideii, ce o reflectase să strălucească viu și să reiasă lămurită la lumină.

De multe ori ideia moare înăbușită în mijlocul colorilor prea puțin artistice, șterse și searbede, sau mai bine spus în mijlocul unor mășgăli de lucruri, care o slăbesc, o ucid în loc s'o sustie, să o facă să apară limpede și de la sine.

Mai repet, stilul e de cea mai proastă calitate și stilul mai ales la un novelist trebuie să fie cu deosebire îngrijit și ales, căci altfel ideia cea mai frumoasă o îngroapă ori nimicesce.

Găsim apoi fraze gramaticale rău întocmite și cătu și de puțin curgătoare, pe urmă abateri de la regulile gramaticii și altele. Așa pot cita câte-va :

Mă învălue spațiul, ca și frica care începe să mă cuprindă parcă zăresc o lumină ce pere și răsare, ce tremură și se stinge.

Cu **Făclii** și trâmbițe la gură.

Ce e greu, e să-ți spun simțurile, draguță.

Câte odată 'mi scotrocea in buzunar,
 Și m'ai poftit acasă la tine, ziceai tu.
 Aci vedem un perfect și un imperfect.
 Pe buzele lor răsar zimbete care de care mai vorbitoare. Ea
 era la conțoar **cofundată** in catastiful cu socoteli(! ?)

Și ochi albaștri e mult mai plăcuți

Și apoi e și mai frumoșei.

Înțeleg diminutivele întrebuințate in dibăcie, dar la Dl. Georgian in genere nepotrivite slăbesc puterea stilului.

Așa aflăm: očăluță, cerceluși, sărăcută, chirioară, musculite, pe obrajii presarați cu **părăluțe** roșii **mănușiți** numai diminutiv de la mână nu-i.

Cum poate fi permisă așa greșală? mănușiți mici și **dardulii**

Vrea, cu diminutive autorul să-și arăte modestia?

Mi se va obiecta că așa este stilul mahalalei, din care autorul își trage subiectele sale, dar le-am găsit și in alte părți, unde nu se cădea să se găsească.

Eacă însă o comparație orginală și frumoasă: ochi mari și adânci ca o taină călugărească.

Eacă o descriere cu desăvârșire carachioasă:

Prin câteva bețe de chibrituri răspândite pe ici și colea se înalță o sticlă cu apă de Levant.

Mai găsim: amintiri **isvorătoare** de dureri, și **O ceață** se lasă incetinel pe **creerli mei**?

Această din urmă adiveresece că n'are absolut cunoștință de legile fiziologice și așa vrea să-mi explice și mie, ce fel de ceață era aceea! poate că e vr'o descoperire a autorului?

Și ca să sfârșese, mai adaug să nu se descurajeze Dl. Georgian, să scrie înainte, frătându-și cu umitate subiectele și îngrijindu-și stilul cel plin de pacate, căci numai prin muncă, stăruință și justă observațiune va putea ajunge cu reputație pe arena literară și ca să incheie, socotesc că D-l. Georgian e destul de tânăr încă și, corectat de unii și alții, munca sa nu se va risipi in deșert.

Puține am de vorbit de Catina și nu de rău, căci de rău alții mi-au luat înainte arătându l într'un contur cu desăvârșire confus și urât.

Eu voi lua pe Catina in părțile sale bune, căci numai din cele bune putem deduce și putem trage conclusia, mai ales c'a fost nedreptățit și criticat fără măsură.

Poetul învârtește cu măiestrie versul.

In prefață spune iubitei sale, dedicându-i versurile :

Ți 'nchin a mele stihuri in semn de amintire.

Ear de voi fi departe udând cu lacrimi calea,

Intrinsele te perde și-ți uită, scumpo, jalea,

Te scaldă 'n al meu cuget, pe file străveziu.

Versul din pana lui Catina merge duios, cu de negrăită jale și suferință.

O versificație energică, ușoară și ciudată îl caracterizează.

Alege bine ideile și se silește, își frământă toată cugetarea a le așterne in o formă, proprie sie-și și numai sie-și, căci Catina știe și pricepe că intr'o scriere „eul“ trebuie să se oglindească și „eul“ să răsară.

Are multe bucăți bune, a căror dulce intipărire te face să treci cu indulgență părțile mai slabe, versurile, pe ici și colo mai grele, dar cine-i perfect ? numai arta e perfectă.

Se vede in Catina omul decepționat, fără nici o ilusie și in vise de-o poetică melancolie.

Se vede in el omul cu fruntea sombră și necăjită, slăbindu-se sub inbulzeala arzătoarelor gânduri.

El, ca tot adivăratul poet a iubit, macar din fantasmă, dar tot a iubit și a simțit spaima dispărteniei cum ne zice intr'o poezie, dar a avea parcă tot nu poate fi.

Mereu aștept, iubito, ca să-mi rasai la geam,

A tale urme caut pe lucia zăpadă,

Mi-i de dor a tale glume și de duioasă sfadă,

O ! cât eram de bine și cum neînțelegeam.

El regretă și suspină ca și alți poeți din trecut, și in amărăciune se tângue, întorcându-și privirile inapoi.

Versul lui Catina are viață, e plin de imagini, așa aflu o imagină, cum numai el e in stare a o produce, imagină plină și de soi.

Și ca huetul pădurei de părae adăpată

Când se rup in ceruri norii și le umflă câte-odată

Mi-emi văjje azul.....

Mărețul e ținta și deosebita lui atențiune, în cât face un erou și din iubita sa.

Groaza lui Catina e lumea și-i justificată, căci Catina aparține școalei noi, pururea sceptică și decepționistă.

Totuși el se mângăie și zice iubitei sale, când se reîntoarce și când speranța moartă, în curând reînvie.

Doi sori pe cer au răsărit

O soartă

Și unul de s'a stins acum,

Al doilea-mi rămâne,

Să-mi lumineze același drum

Și mâine.

Probă evidentă de talentul lui Catina e poezia intitulată:

Vis, publicată în Revista nouă.

Găsim versuri de repeziciune și forță ca :

Aripa-ți crincenă, ura desfășure,

Măture praful vieții nimernice,

Cadă zăpezile tot mai puternice

Moartea pradalnică lumea să 'nfășure.

Catina se 'nchină la trecut, discipol încăpaținat al lui Eminescu și zice :

«Turnați în bronz trecutul și-i ridicați altare»

Și în altă parte:

Din bătrâni ce apucărăm, ca să lepezi nu se cade

Căci urmând poteca veche, ori și cui frumos îi șeade.

Alta-i filosofia lui Catina și alta filosofia multora:

Filosofia lui e simplă și tristă, fără ocol:

«Vouă viața vă e dragă și-o 'nchegați în câte-un nume,

Pentru mine-i întrebarea că de ce venim în lume

Totul e zădănicie, viață, lume, ființă și lucru.

Ce-i omul? nimic, cel mult o jucărie a soartei:

«Căci stradania de o viață amuți-va într'o raclă»

Negresit și Catina a adresat câte va versuri dragalașului nostru poet Eminescu, chemându-l :

Minte stoarsă din lumină plămădită 'n suferință,

ori

mit scaldat in mări senine.

Și la toate pune cruce Catina, chiar și versurilor sale, și nici nu putea fi alt fel pentru unu care merge cu mintea așa departe zicând:

E prea nimernic omul să dee de perete

Perdeaua vesniciei spre a putea privi...

Catina cum vedem, e un tânărl talentat și de sigur că va ajunge departe

CORBO

VIS DE VARA

Alături cu iubitul i se părea că este
El făt cu păr de aur, ea zina din poveste,
El cum alături șede culcat pe iarbă verde
In ochii lui albaștrii ea ochii negri-și perde.
In somn suride dînsa, roșindu-se la față
Visând cum făt-frumosul o cuprindea în brață.

Ca s'o numescă inger, e drept și bine-l șeade
Și o 'ndupleă 'n genunche spre căte nu se cade
El își întinde gura cea plină de noroc
Ea cu nesaț îi soarbe un sărutat de foc
Iar luna printre stele alunecă senină,
Vărsând ca o cascadă pîriuri de lumină.

Din somnu-i se trezeste copila de o dată,
Din tălpi și pînă 'n creștet de vis infiorată.
Mai roșie ca mărul se schimbă a ei față,
E tinăr... ochii albaștrii... și-o ține strîns în brață.

CORNEL U BOTEZ

Din viața mea

SCHIȚA

Dincolo de cheiul Dâmbovița, în suburbia Mihai-Vodă, sub acoperământul casei părintești am văzut pentru întâia oară lumina zilei.

Când tăria nopții se îngăna cu zorile dimineții, sub un cer înstelat și senin, spune mama, și când eu toții așteptau cu pahare de șampanie sosirea anului 1872. de odată cu strigătul entusiast și plin de speranțe ce-l provoacă trecerea de pe hotarul unui an vechiu pentru a intra în altul tânăr, presupus mai bun și mai fericit, de odată, zic, cu strigătul de: trăiască anul cel nou toți cei din casă spuneau mamei: trăiască și darul ce ne a adus el...

Mă născusem !!

De sigur, că n'am băut șampanie atunci..... trebuie însă să mă fi mirat mult de lumea, ce mă înconjură și această mirare, această surprindere a ochilor mei nedeprinși cu așa ceva trebuie s'o fi exprimat printr'un țipăt, printr'un fel de gălăgie demnă de primirea triumfală, ce regulat să face în ajunul nopții de 1 Ianuarie,.... anului ce să reînnoească....

Și fără a fi acuzată că am pretențiunea să zic că știu ce am făcut în primele ceasuri ale existenței mele, sunt așa de sigură că trebuie, să mi se fi inaugurat intrarea în viață printr'o serie de țipete începând de la sol cel mai grav și mergând până la mi cel mai supra-ascuțit sau pe întreaga lăută cum s'ar zice în

termenii musicali, că aș fi gata să desmint pe ori cine m'ar contra-zice.....

Și nu pentru alt-ceva, ci pentru că sunt incredințată că fie-care din noi ast-fel trebuie să fi făcut.....

De altminteri mă simt foarte veselă, că am putut să-mi dau seamă de ce am făcut în prima fasă a vieții mele, care dacă nu prezintă vre o însemnătate prin fapte sau întâmplări, are cel puțin meritul— tocmai fiind-că e mai greu de cunoscut să suscite, ca și omni preistoric din epoca neguroasă a relațiilor din trecut, curiozitatea, atențiunea duse adesea la extrem, grație inclinării firesci ce posedăm noi femeile, de-a pătruode până în detaliile cele mai amănunțite....

Mă mărginesc aci cu informațiile din timpul, când mă găsiam în fașe.....

* * *

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Eata-mă măricică, ea de vre-o șease ani, ca să nu insist prea mult asupra trecutului. Cunosc abecedarul, silabisesc și în schimbul unei păpuși cu rochie de mătase și peptănată cum o fi fost moda p'atunci, sau în schimbul prăjiturilor, ce primiam, căci v'o mărturisesc, că trebuie să fi avut mare predilecție pentru ele de vreme ce nici astă-zi nu-mi displac,—mă trezesc într'o bună dimineață că citește și citește..... bine; vă puteți inchipui bucuria ce am resimțit atunci nu numai eu dar și cei din casă!

Eram pe prag de a deveni quasi-savantă de și nu sciam latinește!

Linda în sus, Linda în jos dar.... Linda trebuia să se ducă la școală, trebuia să se lese de nebunii, să să deprindă cu cartea, să învețe căci veleitățile de domnișoară, ce începeau să incolțiască numai ast-fel puteam să le justifice!

Greu la început, dar trebuia și fiind-că trebuia ce puteam să fac?

Câte-va lacrimi, câte-va marafeturi copilărești și aci să mărgini întreg materialul de opoziție.....

La școală! Altă lume; de unde până acum nu cunoseam de cât câte-va fetițe de aceeași vârstă cu mine, acum când intru în

școală, fără ceremonii și civilități, mă inprietenesc cu toate, cu toate..... și era multe de nu știam nici să le număr !

Sfioasă pe la început, mai îndrăsneată pe la mijloc, pedepsită așa din când in când, patru ani fug cu aceeași repeziciune cu care am trecut in revistă prima parte a vieții mele *private și sociale*.....

In acest interval am fost și bolnavă câte odată, mama spune și am făcut multe isprăvi, de cari când auz vorbindu-mi-se acasă câte odată, răz..... dar răz cu hohote!

* * *

Când intru in *secundar* eram deja deprinsă cu obiceiurile școlii și acum il isprăvesc, fără a le pricepe pe toate, cunosc unul din ele.

Dar mă opresc aci.— Dacă vre-odată imi voi scrie *memoriile* voi spune întâmplările mele mai pe larg.— De o camdată nu amintesc nici de câte ori am luat premii pentru studiu și conduită, căci la carte scrie, că autobiografiile trebuie să fie modeste...

DONA LINDA

CUVINTE CRITICE

„NU E FUM FĂRĂ FOC“

În seria cuvintelor m-le critice, trebuia ca să vină și acesta, cu atât mai mult cu cât d-sa lui întrebuintare îi dă mai multă însemnătate și prin urmare pretinsă drepturi la adevăr.

Cum ? Pare c'auz pe cititor zicându-mi, prin țara ta *fără să fie foc ese fum* ? Curios dar așa e ! Alegoria coprinsă în aceste cuvinte ori-cât ar fi de frumoasă, de e-persivă nu poate fi compatibilă cu epoca, în care trăim.

Nu, căci pentru-ca rațională să fie existența ei, mai multă și mai sinceră dragoste de adevăr s'ar recere.

Ne găsim într'o epocă de vorbe, de spoeli în care dacă vei să trăiesci trebuie să sfărami ori-ce firmă, ori-ce considerațiune fie ea cât de rațională, căci alt-fel departe de-a putea produce o reformă bine făcătoare, vei contribui din contra la mascarea unei stări vițicase, miserabilă, de nesuferit, căreia numai lumina zilei, numai despuerea de haina curată, cu care pe nedrept s'acopere, ar putea să-i pună capăt. N'auzi nencetat vorbindu-să de virtute ? N'ai crede, dacă'ai fi venit din altă lume, că această dragoste imensă de-a-i promucia numele, această dragoste imensă de-a să inveșmănta su ea, trebuie să fie resultanta logica a unei stări de inocență perfectă, de virtute superbă, imaculată ?

Da, fără îndoială, ai crede, dacă n'ai fi. din lumea noastră.

La Fontaine a zis : »Il ne faut pas juger jamais sur l'apparence. ...«

Cătă dreptate și cum păcătuim de grozav in potriiva acestei atât de înțelepte sfătuiri!

Câte ființe nu trec inaintea noastră de personificări ale justiției, ale mărnilmiei, ale virtuți cu un cuvînt și câte nu trec de vițioase, nedemne de a li s'e intinde mîna, nedemne de-a li s'e vorbi.... Și pentru-ce? Pentru că s'a format așa un curent, o părere că persoana cutare, că clasa cutare de oameni este virtuoașă, că cea-l-altă este coruptă.....

Vezi pe un om r'eu imbrăcat, din s'ărăcie, slab cu ochi duși in fundul capului de miserie, de suferințe; indată e tacsat de vițios, de corupt fără a căuta să cerceteze dacă nu cum-va altceva decăt vițul e vinovat de starea păcătoasă, in care s'e află; nu, judecata la suprafață apinge....

Un șarlatan bine plătit bate toba 'n piață, că cutare boer marea e milostiv, e cinstea in picioare. Lumea ascultă și primesce cu naivitatea-i obcinuită tot ce-i-s'e spune, de și adesea cunoasce bine pe cel ce o instruesce ast-fel.

Câte fapte, câte acțiuni cu caracter mare nu s'ânt injosite de veninul unor oameni, cari in avântul sc'arbos al calomniei și minciuni, ridieă la innălțimi nimicurile, lucrurile goale, impondobite numai de nuanța bătătoare la ochi, cu care s'e colorează etichetele....

Și pentru-că mincinoși au parte in secolul nostru de a fi creduți, pentru-că nulitățile in sesolul nostru se pot mândri că singuri sur in stare a forma opiuiunea publică și a o interverti după plac, dacă indrăsnești să ȃici cui-va, convins prin propria ta experiență, că cutare om e de valoare, că cutare faptă s'ăvărșită de d'insul e meritorie, cu toată sumă de injurii, ce se adresează și lui și munci lui, ție mititelul care 'ați indrăsnit să te ridici in contra puterii titanice a veninului, ce astă-ȃi murdărește tot ce e curat, nepătat, virginal, ȃi-s'e răspunde și încă de sus:

„Cum vii să aperi un om, un lucru asupra căriua s'au zis atătatea și atătatea.....

»Eu nu v'e înțeleg! Nu știu, că p'ână nu e foc, nu ese nici fum?»

Si in fața acestui argument sdrobitor (?) ce poți fa e alt, decăt s'adopti lăcerea, ca cea mai filosofică linie de purtare!

Aşa s'a luat un obicei astă-zi, de-a-ți arunca, câte un cuvânt autorisat în timp, de împrejurări, poate cu totul diverse de cele, la cari tu te raporți; destul să'ți dică: «*asa dice maxima cutare, așa a zis marele scriitor cutare*» și în fața acestui nenorocite și rău înțeles *systeme autoritare*, nici vorbă ca discuția nu mai poate încapa și că lucrul, prin urmare să rămână așa, fiind-că așa dice cutare maximă și tot așa a zis și nu mai știu care autor

Această încarantinare a rațiunii, acest nou specimen de *civilizație chineza* de-a te mărgini să știi numai ce sciau strămoșii și să crezi tot ce ți se spune, putea fi potrivită pentru ori-care secol, numai pentru al XIX-lea nu! Fără a combate maxima în sine, combat *modul* cum se întrebunțează, *timpul* în care se întrebunțează.

În adevăr, numai atunci condițiunea indispensabilă a eșirii formulii va fi existența focului și numai atunci se va putea invoca acest adevăr elementar, când-dacă nu toți oamenii cel puțin marea lor majoritate—vor lua ferma hotărâre ca nici dinșii în viața de toate zilele să nu scotă fum cu care să orbească ochi alțora, atunci când nu numai focul n'a existat, dar nici măcar scânteea, care să-l fi putut produce.

IOAN I. LIVESCU.

DIN SEPTEMANA PATIMILOR....

Rezemată în strană, lângă icoana Maicii Domnului, ședeai cu ochii ațintiți în pământ...

Păreai cufundată într'un noian de visuri...

Ușa bisericii să închidea și să deschidea cu șgomot mai la fic-care minut; popii împrejurul »sfântului aer«, strălucind la para lumânărilor în odăjdile lor infirate, glăsuind pe nas. întretăiau din când în când glasurile subțiratece ale băeților din mahala, cari oceniseră să caute la îngroparea lui Isus.

Și câtă lume!...

Bărbați și femei de toate vârstele și de toată mână, copii în brațe și mai mărișori, toți se adunaseră în casa Domnului.—Isus răstignit, împodobit cu trei lumânări iacovoiate de căldura fumului, pătat cu vopsea roșie în dreptul unde era țintait, muncia nemilostiv cele câte-va babe, cari erău în biserică, făcându-le să smărcăe de mare și adâncă, ce le era credință...

Ședeam lângă tine și te priviam dese-ori!

Surprindeam, după culoritul ce-ți lua fața la intervale scurte, miile de gânduri ce te munciau.... Și ochii, țintiți într'un loc, părea că privesc, că se află înaintea unei sumedenii de scene, ce te frământau, te făceau să tresari din când în când.... Și ce amar zâmbeai câte-odată, așa singură, neprivind pe nimeni!

S'ar fi părut că erai străină de tot ce se petrecea în biserică... că n'auziai nimic.

Pare-că te vęđ, cu o broboadă neagră pe cap, cu rochița ta scurtă neagră, la gât cu un zăbranic tot negru, cu fața galbenă ca și ceara, din care erau făcute făcliile din biserică.....

Dacă dungi vinete ęți brăsdau obrazul de-o parte și de alta... Nici vorba, plănseseși mult, să vedea! Dar, cât de greu să e pătrunzi, să cunoști pe cine-va și mai ales astă-zi...

Îți urmăriau toate mișcăriile, tot ce-ar fi putut trăda din durerea, in care păreai cufundată... Și in cele din urmă... ęmi plă-cea să te privesc, uite așa, fără să-mi pot da socoteală! Căte odată numai tresăriam ca din vis, cănd glasul căntăreșului din dreapta sbărnăia mai tare, mai nesuferit...

Rădicam ochii o clipă, și pe d’inaintea lor ca un fulger s’arătău mulțime de măini, cu cele trei degete impleunăte, ridicăndu-se și scoborăndu-se in semnul crucii.

Șși iarăși ca după o poruncă, ca după un semn ęmi cădeau ochii asupră-ți.... Și iar ți vedeam clipul mohovăt de negura durerii, fața galbenă ca ceara, din care erau făcute făcliile din biserică....

Și te priviam, te priviam mereu și fără să-mi pot da socoteală...

De-odată te-am vęzut eșind din strană, inaintănd cu pași șo-văitori, cu privirea rătăcînd, ca și cum n’ai fi fost desmetecătă-bine dintr’un somn lung, cu visuri și arătări urăte... Eram gata să te intreb: unde te duci? dacă induioșarea, ce ți mi pricinuișeși nu m’ar fi ametit și pe mine.

Te ai oprit tocmăi la icoanele impărătesci... Ai ingenunchiat ai făcut trei mătănii, ai sărutat pe Domnul Christos și voiai să te intorci: dar mulțimea mulțimea cea desprețuitoare și obraznică, mulțimea care nu se dă in lămpri decăt cănd e ghiontătă de fețe simandicoase, nu putea să-ți facă loc ție, intristătă fecioară! care nu îndrăznăiași nici măcar să te măsci, nici măcar să zici o vorbă....

O, lume, lume...

Imi ferbea săngele, aș fi voit să strig, dacă nu mi-aș fi adusă aminte că sănt in biserică...

O, da! nici in biserică numai e dreptate și acolo zăresci fu-murile stăpănănilor și umilănăta slugelor...

Mi-aduc aminte, că mi-am făcut loc printre droaia de credincioși(?) și fără să mă gândesc ți-am intins mâna....

Cum erai inghesuită, lovită de toate părțile de cei, ce voiau să se incline, un fel de mulțumire lăuntrică ți-a strălucit în ochi și sânt sigur că fără să-ți dai seamă nici tu de ce faci, mi-ai dat mâna ... Am trecut printre lumânări, răsucind capul în dreapta și în stânga, ca să nu fim părliti....

Credeam că te vei opri iar dinaintea strani, că voi putea iar să te privesc așa.... lung ! Dar nu ! Ți-ai tras mâna dintr'a mea și privindu-mă lung c'un aer de străină, mi-ai, șoptit : mulțumesc....

Și te-ai dus, te-ai dus înainte pe când eu rămăsesem mut în pridvorul bisericii....

Intr'un târziu, mi-a părut rău, că n'am mers cu tine ; poate mi-ai fi spus de ce erai așa de tristă....

Dar era prea târziu... nu te-am mai văzut !

Și cât imi pare de rău!

Ducându-mă spre casă mă 'ntâlnește un prieten.

— Ce ai de ești așa fără chef ?

Și nu știu dacă i-am răspuns, dar știu că mi-a zis rîzînd :
Cu 'nvierea lui Christos o să fii mai vesel !....

Cînd am ajuns, sigur, în odaia mea, am cugetat :

Lungă-i pentru ună săptămăna patimilor.....

Aprilie 89.

IOAN LIVESCU

PROTOPOP

Gânditor se plimbă prea sfinția sa, de-alungul cerdacului și-și mângăia agale barba cea netedă și oacheșă.

Arar i se insenină cucernicul chip! Protopop! Norodul calcă cu sficiune înaintea lui, preoții se temeau de el și-l linguseau.

Hei, cine se jocă cu Pahomie Lungul, protopopul.

Protopop, din un țăran mojicos din satul Bușteni, unde obștea l'a știut abia un copilandru, dar câte nu se mai schimbă

L'a dus în oraș părintele Trandafir, a cărui preoteasă avea nisce ochi mari și ispititroi ca ai diavolului, avut-au milostenie de el, căci tot n'aveau odraslă, iar băetanul era isteț de te minunai.

Dar draguț și mai și socotea preoteasa. Eosofteea, sorbindu-l ca pe o picătură de apă.

Strecuratu-s'au șapte ani, cum nici chiteai.—Părintele albise nu glumă, Pahomie cogemite flăcău de 21 ani, iar preoteasa tocmai pe tocmai.

Și frumos și chipeș mai era Pahomie, în cât preoteata, nevoe mare, nu închidea toată noaptea ochii de neastâmpăr și ațâțată de duhul cel rău.

Cât haz 'i făcea obrăjeii ei rumeni și gâtul ei luciet și alb ca de marmură, iar sânul ei cel plin și rotund și mai din adins ochii cei sfătoși și poftitori turburără firea toată celui cu era ursit să se lepede de deșărăciunile lumii....

Cât despre Popa Trandafir, ales cinstea evanghelia și nu alintatul preotesii precum chiar zicea: rușine, să m'a, apuc la bătrănețe de craialăcuri și copilării.

Și tare infricoșă de focul ghenunei.

Octombre. Vânt rece, ploae mănunetă. Ce trist e Iașul. Părintele, prohodind un mort, s'a întors de la tinterim, abatut și cătăinându-se pe picioare ca para unei lumânări.

Parcă nu mai era om. Mănele ferbinți, arse ca de friguri, glasul perit și ochii în afundul capului.

Tainică bucurie strănse inima preotesii, și se bocea chip, jale și necaz : »ah ! ah ! părintele, ti-au mâncat fripte zilele« hojma, hojma pe pofta fie cărui nepieptănat... of ! of !

Părintele atăta grăi : iute, popa Gavril că mor și o lacrimă se scurse, leneves picurând din ochii lui în ceață învăluită.

Popa Gavril, un uriaș de nu-i zăreai creșcetu capului veni și îngeplini toate slujbele creștine și bisericești.

În agonie. Cheamă pe Pahonie și-l blagoslovesce, ca și cum un fiu din adins i-ar fi fost.

A murit. Datu-și-a duhul în mănele preotesii care jelind și tipând se tăvăli pe trupul lui, de se induiosă și cucoana Aspasia de la Vadu Sec și cucoana Chirița de la Podul de Pământ, și se băteau peste gură : sarmana preoteasă !

Li sosise și lui vremea să-i mănânce alții coliva.

A aoua zi, îl duseră la tinterim, el mai plânseseră olicacă babele, ei cetiră popa, veșnica lui pomenire, de trei ori și l'acoperiră.

Acasă, nemângăiată preoteasă s'asvêrle în brațele lui Pahonie, și grăindu-i îl sărul cu foc și patimă.

»Pahoniță, Pahoniță, puiule-i, ingerașule-i, drăguțule-i, iată-ne »singuri, singurei, tot era bătrân răposatul intru fericire.

Și-l privi galeș. Pahonie nici mai gândea la acela ce l'a crescut și a cărui umidă țernă era nebătătorită încă.

Preoteasa îi făcea toate chefurile, dar vremea trecea. Pahonie, din banii nemuneti ai părintelui felurimi de visuri eși croia.

Hăt, târziu, incepu să-i pară mai urâtă preoteasă, ba nasul prea lung, ba obrajii prea sbărțiți, ba inima prea bătrână, pe măsură ce și banii se 'mputinau cu îndărătnicie.

Nu-i mai plăcea nici papia, cum nu-i mai plăcea nici preoteasa. Calicie, eugetă el, remăe popă cine o pofti.

Intr'o zi spuse preotesii, e'a mijlocit sfinția sa episcopul și-i trimis la teologia din Kiev.

În deșert îl ruga preoteasa să stee, el îi grăi cu blândețe și fățarnicie, că-i săturat de păcatele și răutățile omenești. Omnia vanitas, o incredință el. Și 4 ani a stat la Teologia din Kiev.

S'a întors. Protopop, visul lui măreț, singura lui gândire.

Și în locul casei sărăcioase a preotului Trandafir, trase de a drept la episcopie. Se așază aci pe deplin și tot aci ochii tineri, albaștrii și săgetători ai Ruxandrei înlocue pe cei spălăciți și trecuți ai preotesii.

O! preoteasa, mama Dosoftea era moartă, moartă și uitată pentru el.

Așa socotea prea sfinția sa, adâncindu-se mai afund în gânduri.

Dar preoteasa, la vestea întoarcerii lui, altfel pe semne, socotea căci nu mai putea de bucurie.

Se găli cu rochea cea mai aleasă, de pe când se însoțise cu răposatui. Se sulemeni și pudrui frumos.

Își puse guler alb și panglici impestritate la gât și multe și mărunte.

O porni la urma urmei spre episcopie și pe drum tot zimbea și nu se mai putea stăpâni.

Îi făcea svic inima, ca la o fata mare, când ăși vede îndrăgitul.

A ajuns. L'a zărit prin geam. Doamne, frumos mai e, cu barba cea lungă și oacheșă, cu ochii cei negri și vii.—li creștea inima întră, chiar protopopul îi ese înainte...

»Ce mai faci, prea sfinția ta? ingana ea înfiorată și cu glas tremurător.

»Ce, sfinția ta, o intrerupse protopopul, rece și scurt, galben la față ca făclia, prea sfinția sa... nu-i acasă.

Și împingând ușa a și intrat înlăuntru.

Preoteasa înalbi ca varul și se cutremură ca o frunza de salcâm la bătaia vântului, parcă simțea prin creștetul capului sudori.

Negreșit o recunoscuse, dar se făcuse om mare acum!

Ha! ha! ha! scorpia, viperă, om mare, sdrențosul ce l'a fost adus pe vreme de iarn, cu picioarele goale, cu cojocel murdar și rupt pe el.

Auzi, balaurul, prea sfinția sa nu-i acasă!

Scotând mănioasele cuvinte, din peptul ei de moarte rănit.

Ca o nebună o rupse spre casă, unde mototoli și călcă rochia și pălăria în picioare. Și cum mai plânse, iar de friguri o vară întreagă pătimi.

Când se ridică din pătimit, părea o babă de șei zeci de ani așa era de schimonosită și slabă. Venzând casa, se retrase tocmai la marginea Iașului. Imbracă vestminte negre, zilnic se duse la mormântul părintelui Trandafir și-și smulgea părul și gema și se tăvălea pe el, lăcrămând și suspinând cu glas inecat: Iartă-mă părinte! Iartă-mă părinte! De-arândul doi ani îi împodobi mama Dosofea mormântul, cu iasomic și leomit.

Când muri, ceru cu limbă de moarte să-i aducă la imormântare pe protopopul Pahonie.

Intrând cuviosul protopop și sărutând mâna moartei, invineți și evanghelia cea catifelată scapă de sub brat pe peptul moartei.

Obștea s'a minunat, iar protopopul nostru, cum ajunsese acasă, se primblă întărtat d'a lungul cerdacului, béu o ceașcă de cafea, ceru ciubucul și totul... atăta a fost.

Când se duse o dată în satul Bușteni, cine mai cunoascea oare pe băetanul calic și sdrențuros sub antereul lung și de mătase și în chipul ineadrat cu barbă lungă a cuviosului protopop Pahomie Lungul.

CORNELIU BOTEZ

CURIERUL BUCURESCILOR

Ploaia de Concerte. — Kneisel. — Societatea Chorală din Braşov. — Serbare „României Literare” de la Atheneu. — Rubinstein. — „Cuvinte asupra Femeii” conferinţă de Dl. Ioan I. Livescu. — Sosirea prinţului Ferdinand. —

Ploile, ce în abundenţă au căzut asupra oraşului nostru, au avut de urmare o fecunditate neauzită de..... concerte.

Aşa, citeai pe toate zidurile cu litere de o şchioapă ba Concertul violinistului Kneisel, ba acela al Societăţii Chorale din Braşov, ba serbarea musicală şi literară a „României Literare” etc.

Bani numai să fi avut să cumperi bilete!

La concertul D-lui Kneisel lumea multă cu toate că am auzit zicându-se că totuşi, beneficiul n'a fost strălucit, cu toate sforţările şi cu tot talentul artistului.

Dame'e din Braşov cu societatea lor nemţească de şi mai inferioare ca mult prin aptitudini musicale, au reuşit mult mai bine. Dar aşa e lumea noastră : aleargă tot deauna la străinii şi când zic aceasta înţeleg cu deosebire şi pe cucoanele noastre, căci să mă erte dumnealor, dacă de şi femei, nu le pot mistui unele apucături de felul acesta....

Să spun câte-va cuvinte şi asupra Serbării Societăţii noastre.

„România Literară” dă anual câte o serbare aniversară a fundării ei.

Anul acesta s'e serba a treia înfiinţare a societăţii şi a opta a revistei.

Sala Atheneului era destinată ca local pentru această festivitate. La 11 Aprilie la ora 1 p. m. un public ales și numeros ocupa sala.

Membrii comitetului, organizator al serbării cu cocordele societății făceau onorurile cuvenite.

Orchestra sub conducerea distinsului maestru de musică *I. Rubinstein* deschide serbarea prin o uvertură bine executată din *Semiramis*. Urmează apoi un solo pe violină executat de Dl de mai sus, creațiune superbă a cunoscutului *Beethoven*.

Partea însă care ațâța mai mult curiozitatea auditorului, era conferința »*Cuvinte asupra Femeii*« anunțată în program de mai înainte și pe care inteligentul student și membru al Societății Dl. *Ioan I. Livescu* trebuia s'o desvolte în această zi.

Sexul nostru era foarte bine represintat și nu tocmai cu puțină răbdare accepta s'auză, ce va zice tânărul orator.

În sfârșit domnia sa inaintează pe estradă și când ajunge în dreptul tribunei îmbrăcate în postav roșu, un tunet de aplause îi salută aparițiunea.

Cu un calm greu spus dar cu o elocuență pe cât de energetică pe atât și de colorată începe să discute ecualitatea refușată femeii. D-sa citează aserțiunile naturaliştilor cunoscuți și arată, că *spiritul neavând sex*, diferență de aptitudini între femei și bărbat nu poate exista. Areată, că dacă femeia astă-zi chiar să găsește înf-rioară bărbatului, apoi aceasta se datorește diflicutăților presintate de împrejurările critice, în cari bărbatul a silit'o să găsiască. Invoacă pentru aceasta pe *Descartes* și *Malebranche*.

Spicuind analele istorice, Dl. *Livescu* areată că femeia în toate epocele a dovedit, că posedă cualități înalte.

Scriitoare, artistă, poetă, cugetătoare, reșoinică chiar, e ca să înalță adesea de asupra bărbatului prin forța talentului.

Eseemplele de devotament, de patriotism, de fidelitate citate de conferențiar, datorită mărimii faptelor, ce represintau și datorită asemenea superbe sale dicțiuni, avură de efect impresionarea completă și totală a sălii. Aplausele dădeau și mai multă forță cuvântării sale și vocea-i sonoră răpia neconținut alte ovațiuni.

Cătră sfârșitul disertației, după ce demonstrează prin exemple că femeea posedă aceleași aptitudini ca și bărbatul, D-sa trece în revistă și defectele sexului nostru. Ne face răsbunătoare, nestatornice, vielene și doritoare de laude și de complimente... Aci să mă erti D-le *Livescu*, dacă îți voi spune, că trebuia să inscrii aceste defecte și la activul bărbaților!...

Cât despre lux, despre citirea romanelor, despre nenorocitele efecte ale educației, ce ni se dă ca fete, mă unesc perfect cu vederile D-tale. Toate acestea nu sunt de cât niște miserabile prejudecăți, cari trebuiesc gătuite cu *corsetul*, cum ai zis D-ta.

Conferențiarul amintind pe *Iulia Hajdeu*, impresionează sala atât de mult prin cuvintele sale, că frenesia aplauselor îl opresc câte-va momente de a urma.

Dl. *Livescu* își sfârșește importanta sa conferință, conchizând la o ecualitate pipăită între cele două sexuri și prevăzând că este apropiată epoca, când drepturile femeilor nu vor mai fi vorbe ci curate realități.

D-sa este viu felicitat din toate părțile și coroana de flori albe și cu o inscripție măgulitoare, ce i-se presintă, este. espreșia satisfacției generale, la care prin câte-va cuvinte bine simțite, d-l *Livescu* răspunde cu facilitatea-i de-a vorbi obicinuită,

D-l Botez, cunoscutul și ténérul poet și colaborator al mai multor reviste recită două admirabile bucăți de versuri.

Serbarea se închide printr'o declamațiune plină de viață și de sentiment al unei poeme intitulată »*Amintire*« al cărui autor d-l *Livescu* o esecută de minune.

Potpouri din Faust esecutat de orchestră atrage de asemenea aplause generale.

Tótă lumea a regretat însă că distiusul și ténérul autor de versuri d-l *Ion Catina*, suferind de-o extensiune de voce, n'a putut delecta publicul cu vre-o frumoasă producțiune a sa.

Ne rezervăm însă plăcerea de-a asculta cu altă ocaziune.

Este nevoie să amintim de asemenea, că succesul sêrbării se datorește mult și stăruinții neobosite a fundatorului revistei stimatului d-lui Ed. M. Adamski.

Când scriu aceste rânduri, Bucureștii răsun sub vibrările sonore ale musicelor militare, cari vestesc sosirea prințului moștenitor *Ferdinand de Hohenzollera*.

Până în numărul viitor, vă zice la revedere.

18 Aprilie 89.

DONA CLARA.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Din Societate

Anunțăm cu plăcere cititorilor noștri, că în ședința de la 16 ale curenteii, D-l Doctor în medicină *C. Chabudeanu* a fost proclamat *prezident onorar* iar D-l *Ioan I. Livescu* s'a ales *secretar general* al Revisiei și al Societății.

Fundator și proprietar *EDUARD M. ADAMSKI*